

STOWARZYSZENIE „TILIA”

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
STOWARZYSZENIA „TILIA”
ZA 2017 ROK**

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA „TILIA” W ROKU 2017

1. DANE STOWARZYSZENIA

1.1. nazwa organizacji:

Stowarzyszenie „Tilia”

1.2. siedziba i adres:

ul. Przysiecka 13 87 – 100 Toruń

1.3. wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym

- data rejestracji w KRS: 16. 07. 2001 r.
- data uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego: 19. 07. 2004 r.
- nr KRS 0000028517

1.4. numerem identyfikacyjnym w systemie REGON

- REGON 870341405

1.5. członkowie zarządu organizacji (imię i nazwisko według aktualnego wpisu w rejestrze sądowym i adres zamieszkania):

- imię i nazwisko: Zbigniew Szcześniak – Prezes
- adres zamieszkania: ul. Stodólna 6; 87 – 600 Lipno

1.6. cele statutowe organizacji:

- 1) krzewienie wśród społeczeństwa wiedzy i kultury ekologicznej,
- 2) działanie na rzecz podnoszenia świadomości nt. zagrożeń i ochrony środowiska,
- 3) propagowanie ekologicznego i zdrowego stylu życia,
- 4) ochrona praw i interesów osób chcących żyć w czystym środowisku,
- 5) propagowanie wiedzy na temat Unii Europejskiej i polityki ochrony środowiska w Unii Europejskiej,
- 6) propagowanie wiedzy w zakresie historii narodowej,
- 7) kultywowanie tradycji miejscowej, regionalnej i narodowej.

2. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI

2.1 BIEŻĄCA DZIAŁALNOŚĆ TSE TILIA

SZKOŁA LEŚNA NA BARBARCE

Osada Leśna na Barbarce jest miejscem otwartym dla mieszkańców Torunia. Znajduje się w lesie 13 km od centrum miasta. Na terenie Osady Leśnej na Barbarce znajduje się Szkoła Leśna na Barbarce, która stanowi centrum szeroko rozumianej edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Swoją działalność rozpoczęła na początku 2004 roku na mocy umowy zawartej pomiędzy Prezydentem Miasta Torunia a Stowarzyszeniem „Tilia”

S„Tilia” na podstawie odrębnej umowy (w latach 2004 – 2010 umowy użyczenia z dnia 14 grudnia 2006 r.) od Gminy Toruń tereny o powierzchni 3,8 ha, które określane są właśnie mianem Osady Leśnej Barbarka. Zarządza 3 budynkami (leśniczówką, w której znajdują się biura oraz otwarta sala, dwa budynki bazy noclegowej (Dworek z salą konferencyjną na 110 Gościniec) oraz infrastrukturą (warsztat, stodoła, polany, wiaty, place zabaw).

Szkoła Leśna w ciągu roku organizuje zajęcia przyrodniczo-ekologiczne, historyczne i kulturalne dla różnego typu szkół oraz konkursy, kampanie, festyny, otwarte imprezy okolicznościowe i rekreacyjne. Stanowi centrum służące szeroko rozumianej edukacji przyrodniczo-ekologicznej. Szkoła pełni również ważną funkcję rekreacyjną dla mieszkańców Torunia i turystów. TSE Tilia w 2010 podpisało umowę z Prezydentem Miasta Torunia nr 3766 w dniu 16.12.2010 r. na dzierżawę terenu Osady Leśnej na Barbarce na okres 10 lat.

Cele:

- prowadzenie szeroko rozumianej edukacji ekologiczno – przyrodniczej
- oddziaływanie na postawy i zachowania proekologiczne społeczeństwa
- podejmowanie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju
- kultywowanie tradycji i poszanowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego
- promowanie miasta na arenie regionalnej, krajowej i międzynarodowej
- chronienie zasobów przyrodniczych i środowiska naturalnego

Szkoła Leśna na Barbarce spełnia głównie funkcje jako miejsca edukacji ekologicznej. Ponadto teren jest ogólnodostępny przez co mieszkańcy Torunia mogą tutaj spędzać wolny czas. Funkcjonowanie Szkoły Leśnej opiera się na realizacji trzech nurtów działania:

- realizacji własnego programu,

- organizacji przedsięwzięć z innymi podmiotami,
- udostępnianiu terenu Barbarki innym podmiotom.
- organizowanie zajęć przyrodniczo – ekologicznych, historycznych i kulturalnych dla różnego typu szkół, w tym dla uczniów niepełnosprawnych,
- organizowanie imprez, konkursów, kampanii, festynów oraz otwartych imprez okolicznościowych i rekreacyjnych,
- udostępnianie obszaru i obiektów Szkoły Leśnej zgodnie z ich przeznaczeniem i regulaminem użytkowania,
- współpracowanie z innymi podmiotami w zakresie realizacji zadań promocyjnych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych.

Edukacja

Proponowany przez Szkołę program zajęć edukacyjnych oparty jest na bezpośrednim kontakcie uczniów z przyrodą. Wybrana forma kształcenia nie jest przypadkowa. Otaczająca zieleń zachęca uczestników do przyjęcia postawy badacza. Uzupełnieniem wszystkich zajęć są karty pracy dostosowane do poziomu intelektualnego oraz rozwojowego uczniów, stopnia ich świadomości ekologicznej oraz indywidualnych życzeń nauczycieli. Pod okiem wyspecjalizowanej kadry dydaktycznej Szkoły Leśnej i przy wykorzystaniu pomocy naukowych, dzieci i młodzież uczą się w terenie rozpoznawać drzewa i krzewy, poznają gatunki zwierząt i roślin chronionych, etc. Prowadzone zajęcia przyrodniczo – ekologiczne są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju. Klasy i wycieczki zorganizowane mają do wyboru ponad 30 tematów. Oferta tematyczna jest sukcesywnie poszerzana. Co roku z zajęć korzysta około 15 tysięcy uczniów. Szkoła Leśna na Barbarce organizuje także zielone szkoły(pobyty 2-3 dniowe) Na potrzeby swojej działalności wydaje wiele materiałów informacyjno-edukacyjnych. TSE Tilia wytyczyła także ścieżki edukacyjne na terenie i w pobliżu Osady Leśnej na Barbarce.

Przedsięwzięcia

Szkoła Leśna na Barbarce organizuje również szereg plenerowych imprez o charakterze edukacyjnym. Licznie uczestniczą w nich mieszkańcy Torunia i okolic- począwszy od najmłodszych do tych trochę starszych wiekiem. Zwykle są to przedsięwzięcia, których tematyka wpisuje się w zasady zrównoważonego rozwoju. Zachętą do indywidualnego zainteresowania się tematyką proekologiczną, a zarazem do rozwijania talentów plastycznych, są konkursy na komiks oraz fotograficzne. Kampanie organizowane przez Szkołę Leśną na Barbarce zachęcają także do troski o środowisko naturalne. Jedną z nich jest akcja „Posadź drzewo dla przyszłych pokoleń”, która zwraca uwagę nie tylko na rolę, jaką pełnią drzewa w środowisku i w naszym życiu, ale umożliwia aktywny udział w ich sadzeniu w Toruniu i w

okolicznych lasach. W celu szerszego oraz skuteczniejszego propagowania problematyki ochrony środowiska wśród mieszkańców zorganizowano także szereg imprez. Były to m.in.: piknik ekologiczny w Światowym Dniu Ochrony Środowiska, piknik ekologiczny pn. „Grzybobranie na polanie”. Szkoła Leśna co roku zaprasza również wszystkich miłośników zdrowego stylu życia Torunia na biegi narciarskie, rajdy rowerowe i biegi przełajowe organizowane w ramach cyklu „Żyjmy zdrowo na sportowo”. Przy organizacji imprez chętnie współpracuje z innymi podmiotami i organizacjami pozarządowymi. W ciągu roku proponuje korzystanie z warsztatów: plastycznych (lepienie z gliny, wyplatanie z wikliny, plenery malarskie), fotograficznych. Przedsięwzięcia realizowane są w ramach uzyskanych grantów oraz uzyskanego 1%.

Baza Noclegowa na Barbarce

Szkoła Leśna dysponuje dwoma budynkami o nazwie: „Gościniec” i „Dworek”. Łącznie do dyspozycji jest 70 miejsc noclegowych i sala konferencyjna na 110 osób. Z noclegów mogą korzystać grupy szkolne, turyści oraz grupy biznesowe. Oprócz noclegów Szkoła Leśna oferuje 2-3 dniowe pobyty z programem przyrodniczo-ekologicznym oraz spotkania integracyjne. W ramach programu zagwarantowany są ciekawe zajęcia o tematyce przyrodniczej, sportowe, artystyczne, a także wiele dodatkowych atrakcji, m.in. park linowy, ognisko.

Park Linowy, rowery, plac zabaw...

Na terenie Osady działa wypożyczalnia sprzętu sportowego. Za niewielką opłatą wypożyczyć można zestaw do gry w boule, różnego rodzaju piłki, kometkę oraz rowery. Zimą w przypadku obfitego śniegu można skorzystać z przejażdżek saniami. Przy Leśniczówce stworzono dla młodszych dzieci plac zabaw. Barbarkowy Park Linowy to propozycja dla osób pragnących spędzić aktywnie wolny czas. Młodsze dzieci mają do dyspozycji małą pętlę, na którą składa się 8 stanowisk – łącznie 96 metrów. Młodzież powyżej 17 roku życia oraz osoby dorosłe mogą spróbować swych sił na dużej pętli o długości 200 metrów (18 stanowisk). Przeszkody są zawieszane na wysokości od 2 do 10 metrów nad ziemią między 26 drzewami. Na odważnych czekają między innymi mosty, zjazdy, ścianka wspinaczkowa, a także strzemiona i pajęcza sieć i możliwość przeżycia niecodziennych wrażeń pod okiem przeszkolonych instruktorów. Na terenie Osady znajduje się także mały park rekreacyjny z mini – golfem i innymi grami. Znajduje się także mini stajnia z możliwością przejażdżek na konikach.

Szkoła Leśna na Barbarce

Stowarzyszenie Tilia

Ul. Przysiecka 13

87-100 Toruń

+48 56 657 60 85

Leśniczówka w Rezerwacie Las Piwnicki

Od 30 czerwca 2013 r. prowadzony jest program edukacji – ekologicznej w oparciu o budynek w Rezerwacie Las Piwnicki. Obiekt w 2014 został wyposażony dzięki wsparciu WFOŚiGW w Toruniu. Usytuowany tam domek myśliwski – leśniczówka jest to obiekt ponad stuletni. W 1962 roku powstała tam Stacja Ekologiczna Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Decyzją władz uczelni, w 2006 roku stacja zakończyła działalność. Obecnie leśniczówka jest dzierżawiona od Nadleśnictwo Toruń (umowa z dnia 03.03.2010 r.) na okres 15 lat przez Stowarzyszenie Tilia. W 2012 r. został tam rozpoczęty generalny remont budynku ze środków RPO Woj. Kuj –Pom oraz WFOŚiGW w Toruniu. Miejsce to służy edukacji ekologicznej i jest uzupełnieniem przedsięwzięć organizowanych w Szkole Leśnej na Barbarce.

Ponadto, realizowane były działania w Schronisku dla Zwierząt w Toruniu oraz w Wiatraku w Bierzłowie.

2.3 ODBIORCY

Uczestnicy zajęć przyrodniczo-ekologicznych

Odbiorcy:

- przedszkola
- szkoły podstawowe
- gimnazja
- szkoły średnie

Oferowane zajęcia:

- jednodniowe (od 2- 5 godz.)
- dwudniowe (4 zajęć 2 –godz.)
- trzydniowe (6 zajęć 2 – godz.)

Uczestnicy przedsięwzięć:

- Dzieci i młodzież
- Nauczyciele (np. szkolenia dla nauczycieli)
- Organizacje pozarządowe
- Osoby starsze „seniorzy”
- Osoby indywidualne (turyści, mieszkańcy regionu)

- Administracja samorządowa

Portale internetowe

- 1) www.szkola-lesna.torun.pl
- 2) www.tilia.org.pl
- 3) www.naszanatura2000.pl
- 4) www.elektroodpady.edu.pl
- 5) www.naszaenergia.kujawsko-pomorskie.pl
- 6) www.odpadyopakowaniowe.pl
- 7) www.ekointegracja.org.pl
- 8) <http://natura2000edukacja.pl/>
- 9) www.ekomultikonkurs.pl
- 10) www.szkoly.ekomultikonkurs.pl
- 11) www.osadabarbarka.pl
- 12) www.jestemeko.edu.pl

Portale społecznościowe

<https://www.facebook.com/szkola.lesna.na.barbarce>
<https://www.facebook.com/StowarzyszenieTilia>
<https://www.facebook.com/OrlyNatury2000?ref=hl>
<https://www.facebook.com/naszaenergia?ref=hl>
<https://www.facebook.com/odpady>
<https://www.facebook.com/kujawsko.pomorskie.jestem.eko/>
<https://www.facebook.com/czas.na.porzadek/>

Kanał You Tube

<https://www.youtube.com/user/StowarzyszenieTilia>

2.6 Przedsięwzięcia finansowane m.in. z środków uzyskanych z 1% podatku i źródeł zewnętrznych.

1. Ekoferie na Barbarce

W celu uatrakcyjnienia dzieciom ferii zimowe w Toruniu Szkoła Leśna na Barbarce zorganizowała 3 lutego 2017 r. otwarte bezpłatne dwugodzinne zajęcia dla dzieci z opiekunami. Składały się one z dwóch części. W pierwszej części zajęć uczestnicy dowiedzieli się jak owady spędzają zimę oraz które z nich są w tym czasie aktywne i można

je spotkać spacerujące na śniegu. Drugą część zajęć stanowiły warsztaty plastyczne, w czasie których uczestnicy wykonywali breloczki - owady z filcu, które po zajęciach zabrali ze sobą do domów. Zajęcia zakończyło wspólne ognisko z kiełbaskami.

2. Barbarki sprzątnie na wiosny powitanie

Szkoła Leśna na Barbarce we współpracy z Nadleśnictwem Toruń tradycyjnie w okolicach pierwszego dnia wiosny zorganizowała akcję pn. „Barbarki sprzątnie na wiosny powitanie”. 22 marca 2017 r. w akcji wzięło udział 7 klas uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 9 w Toruniu, które wspólnie pozbierały śmieci pozostawione w lesie przez odwiedzających Osadę Leśną Barbarka i okoliczne las w okresie zimy. Dla uczestników akcji przygotowano podchody edukacyjne „W poszukiwaniu wiosny”, zabawy sportowe oraz ognisko.

3. Akcja pn. „Posadź drzewo dla przyszłych pokoleń na Dzień Ziemi”

W kwietniu 2017 r. Stowarzyszenie „Tilia” i Szkoła Leśna na Barbarce we współpracy z Nadleśnictwem Toruń zaprosiła mieszkańców Torunia i okolic do udziału w corocznej akcji „Posadź drzewo dla przyszłych pokoleń”. Do wydania mieliśmy ok. 1000 bezpłatnych sadzonek drzewek leśnych. W tym roku, ze względu na wprowadzenie nowej ustawy dotyczącej wycinki drzew na prywatnych posesjach oraz na budzące się w tej sprawie kontrowersje, w ramach akcji zorganizowane zostało w dniu 7 kwietnia również na Barbarce spotkanie otwarte z udziałem przedstawicieli Urzędu Miasta Torunia, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Nadleśnictwa Toruń, spółdzielni mieszkaniowych oraz mieszkańców Torunia i okolic. W programie spotkania znalazło się omówienie zmian w prawie ochrony środowiska dot. wycinki drzew, omówienie informacji na temat wycinki drzew w mieście Toruń oraz polityki Gminy Miasta Toruń oraz Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Lasów Państwowych w zakresie utrzymania drzewostanu. Po spotkaniu nastąpiło bezpłatne przekazanie sadzonek drzew uczestnikom spotkania

Zaś 8 kwietnia odbyła się akcja w czasie której przekazaliśmy sadzonki mieszkańcom Torunia i okolic. Warunkiem otrzymania sadzonek było przekazanie makulatury. Żeby otrzymać 1 sadzonkę należy przekazać 1 kg makulatury lub wziąć udział w specjalnie przygotowanej grze terenowej w Osadzie Leśnej Barbarka i rozwiązać zadanie w karcie pracy związanej z rolą drzew w przyrodzie.

Tak jak co roku akcja cieszyła się dużym zainteresowaniem odbiorców.

4. XVII Toruński Festiwal Nauki i Sztuki

Szkoła Leśna na Barbarce tak jak w poprzednich latach w ramach XVII Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki zorganizowało dwugodzinne warsztaty dla dzieci pn. „Leśny detektyw”. W sobotę 22 kwietnia w zajęciach wzięło udział 16 dzieci oraz ich rodzice/opiekunowie (osoby indywidualne), zaś w dniach 24 i 25 kwietnia grupy zorganizowane. Łącznie zorganizowano 5 zajęć w których udział wzięło 89 dzieci. Warsztaty pn. „Leśny detektyw” to zajęcia, których celem było przybliżenie dzieciom zwyczajów i zachowań zwierząt leśnych. Część zajęć odbywała się na zasadzie podchodów. Na terenie Osady Leśnej na Barbarce i w okolicznym lesie poukrywane zostały zadania i zagadki do

rozwiązania dla uczestników. Uczestnicy od opieką prowadzącego podążali za zostawionymi w lesie tropami i śladami w poszukiwaniu „ukrytego zwierzęcia”. W drugiej części zajęć uczestnicy wykonali pracę z wykonaniem różnych materiałów plastycznych – portret ulubionego zwierzęcia leśnego. Przebieg zajęć urozmaicony został konkursami i zabawami z nagrodami.

5. Piknik Razem na Barbarce

12 czerwca 2017 roku w godzinach 10.00-14.00 na terenie Osady Leśnej na Barbarce odbył się piknik dla uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Toruniu oraz ich rodzin. Wzięło w nim udział około 400 osób (niepełnosprawni uczniowie, nauczyciele, rodziny osób niepełnosprawnych). Podczas pikniku uczniowie oprócz zabawy poznawali również zagadnienia związane z ochroną środowiska. Służyły temu tematyczne stanowiska:

1. Recykling – stanowisko dotyczące tematyki odpadów i zmniejszania ich ilości, stanowisko wyposażone było w duże plenerowe plansze edukacyjne, uczniowie grali również w terenowe memo, korzystali również z zabawy w mini PSZOK oraz brali udział w konkursach związanych z segregacją odpadów
2. Ochrona przyrody – stanowisko wyposażone w grę terenową, puzzle terenowe, memo oraz koło fortuny, przybliżało uczniom sposoby na ochronę przyrody i formy ochrony przyrody obowiązujące w naszym kraju,
3. Ptaki i ich siedliska – stanowisko poświęcone ornitologii, uczniowie rozwiązywali quiz pt. Rozpoznaj ptaka, dopasowywali ptaki i ich jaja, oraz rozwiązywali krzyżówkę plenerową.
4. Las i jego mieszkańcy - uczniowie wzbogacali swoją wiedzę na temat ekosystemu lasu grając w grę terenową, oglądając naturalne okazy roślin i zwierząt, korzystając z mikroskopów itp.

Ponadto na czas pikniku zorganizowano samoobsługowe stanowiska: grę w terenowe bierki, grę w kręgle ekologiczne oraz grę w bule. Ze sceny organizowano dla uczestników zabawy i konkursy z nagrodami, w których wygrać można było drobny sprzęt sportowy oraz słodczyce. Słodczyce i owoce rozdawane były również na stanowiskach. Wszystkie osoby biorące udział w pikniku otrzymały również wodę mineralną. Podczas pikniku odbyło się również wspólne ognisko. Wśród uczestników rozdano zestawy kiełbaskowe do upieczenia na ognisku.

6. Musical „Życie Maryi”

W ramach projektu pn. Musical „Życie Maryi”, dofinansowanego ze środków Gminy Miasta Toruń oraz Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stowarzyszenie „Tilia w dniu 24.06.2017

r. w godz. 16.00-19.00 zorganizowało wystawienie Musical pn „Życie Maryi” w sali koncertowej Centrum Kongresowo- Kulturalnego Jordanki w Toruniu, w którym wzięło udział ok 880 widzów.

W celu realizacji zadania Stowarzyszenie „Tilia” nawiązało porozumienie z Fundacją Guadalupe z Lublina, która nieodpłatnie dostarczyło od strony artystycznej całość przedstawienia wraz z wykonawcami i orkiestrą, rekwizytami i strojami w liczbie niezbędnej do wykonania musicalu. Musical został przygotowany przez Zespół "Guadalupe" z Lublina, wspólnie ze Wspólnotą Najświętszego Imienia Jezus. Wystąpiło w nim ok. 40 osób, w tym grająca na żywo około dziesięcioosobowa orkiestra.

Odbiorcami musicalu byli mieszkańcy Torunia i województwa kujawsko-pomorskiego. Musical wystawiany został przy pełnej widowni. Wstęp na przedstawienie był darmowy na podstawie zaproszeń. Zainteresowanie udziałem w wydarzeniu było bardzo duże i zaproszenia bardzo szybko zostały odebrane przez beneficjentów projektu. Nie wszyscy chętni mogli obejrzeć musical. A osoby którym to się udało bardzo były zadowolone z udziału w tym wydarzeniu.

7. Plener malarski Malownicza Barbarka

W dniach od 3 do 13 lipca 2017 roku na terenie Szkoły Leśnej na Barbarce odbywało się IX Toruńskie Międzynarodowe Sympozjum Malarskie MALOWNICZA BARBARKA 2017. Uczestnikami sympozjum byli artyści malarze (20 osób) z 11 krajów: Finlandii, Norwegii, Szwecji, Pakistanu, Rumunii, Turcji, Iraku, Algierii, Holandii, Włoch i Polski. Uroczysta inauguracja sympozjum odbyła się 5 lipca 2017 roku o godz. 12.00 w Muzeum Okręgowym w Toruniu w Sali Rady Ratusza Staromiejskiego (Rynek Staromiejski 1). Tego samego dnia o godz. 15.00 w Piwnicy Gdańskiej Muzeum Okręgowego w Toruniu nastąpiło otwarcie Wystawy Paszport do Sztuki 2017, której autorami są: Burak Erim, Katja Juhola, Lenny Waasdorp oraz Małgorzata Wojnowska – Sobocka. Od 4 do 11 lipca (z wyjątkiem 5 i 6 lipca) w Szkole Leśnej na Barbarce w budynku Leśniczówka) od godz. 19.00 uczestnicy sympozjum prezentowali swój dorobek artystyczny. Prezentacjom towarzyszył pokaz slajdów, filmów oraz dyskusje na temat kondycji współczesnej sztuki na świecie . Wstęp na te wydarzenia był wolny. Wszystkich chętnych a przede wszystkim dzieci oraz osoby zainteresowane zaproszone zostały do udziału w rodzinnym plenerze malarskim, który odbył się w niedzielę 9 lipca w godzinach 14.00 - 17.00 na terenie małej polany przy stawie na Barbarce. W spotkaniu wzięło udział ok 200 osób W imprezie udział wzięli uczestnicy IX Toruńskiego Międzynarodowego Sympozjum Malarskiego MALOWNICZA BARBARKA 2017. Zaś 12 lipca o godz. 18.00 w sali konferencyjnej w Dworku odbyło się uroczyste zakończenie sympozjum, w czasie którego zaprezentowana została wystawa poplenerowa, artystom wręczone zostały certyfikaty uczestnictwa. Wstęp na to wydarzenie był również wolny. Sympozjum organizowane było w ramach projektu pn. "Plener malarski, dofinansowanego ze środków Miasta Toruń.

8. Organizacja czterech sześciodniowych turnusów półkolonii w okresie od 3 do 29 lipca 2017 r. na terenie Szkoły Leśnej na Barbarce.

W ramach projektu pn. „Człowiek, środowisko, integracja. Ekowakacje na Barbarce Stowarzyszenie „Tilia” w okresie od 3 do 29 lipca 2017 r. z realizowało cztery sześciodniowe turnusy półkolonii. Uczestnikami półkolonii były dzieci w wieku szkoły podstawowej z gminy Miasta Toruń, pochodzące z rodzin wielodzietnych, mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. W każdym z turnusów uczestniczyło dziesięcioro dzieci. Łącznie w całym projekcie uczestniczyło 40 dzieci.

Rekrutacja uczestników projektu odbywała się na podstawie złożenia przez rodziców karty zgłoszenia w biurze Szkoły Leśnej na Barbarce i pisemnego oświadczenia, że rodzina posiada na utrzymaniu co najmniej troje dzieci oraz mieszka na terenie gminy Miasta Toruń. Ze względu na ograniczoną ilość miejsc o przyjęciu na półkolonie decydowała kolejność zgłoszeń. Rekrutacja zakończyła się bardzo szybko. Chętnych do udziału w półkoloniach było co najmniej dwa razy więcej niż wolnych miejsc.

Dla dzieci od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00 zorganizowane zostały zajęcia edukacyjne sportowe i rekreacyjne oraz warsztaty plastyczne. (łącznie w całym projekcie 80 godzin). Zajęcia i warsztaty dostosowane były do wieku uczestników, a nabyte umiejętności uczestnicy mogą samodzielnie dalej rozwijać w domu. W ramach półkolonii dla ich uczestników zorganizowane zostały zabawy sportowe w Barbarkowym Parku Rekreacyjnym oraz Parku Linowego Barbarka działających na terenie Osady Leśnej Barbarka. W czasie półkolonii zorganizowany został ośmiokilometrowy rajd do Rezerwatu Las Piwnicki. Uczestnikom półkolonii zapewnione zostały każdego dnia od poniedziałku do piątku dwa posiłki II śniadanie oraz obiad,

Szóstego dnia każdego z turnusów tj. w sobotę zorganizowane zostały trzygodzinne spotkanie integracyjne dla rodzin uczestników półkolonii. W czasie tego spotkanie odbywał się turniej rodzinny, w których całe rodziny rywalizowały ze sobą w konkurencjach wiedzy, sportowych i plastycznych, a na koniec zorganizowane zostało wspólne ognisko z kiełbaskami.

Organizacja półkolonii zgłoszona została do Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy

9. II edycja Festiwalu Ekologicznego na Barbarce.

W dniach 13-15 września 2017 roku na terenie Osady Leśnej Barbarka zorganizowana została II edycja trzydniowego Festiwalu Ekologicznego na Barbarce. Działanie to odbyło się w ramach projektu pn. „Akademia Przyrodników. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży, finansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. W Festiwalu wzięli udział uczniowie z placówek oświatowych z województwa kujawsko-pomorskiego Każdego dnia Festiwalu zorganizowano dwie tury warsztatów w godz. 9.30-12.00 oraz 12.30 - 15.00, każdą dla 10 grup uczniów z placówek oświatowych woj. kujawsko-pomorskiego. Łącznie w Festiwalu uczestniczyło 1333 uczniów. Na Festiwal przygotowanych zostało 10 stanowisk warsztatowych z wykorzystaniem

różnorodnych pomocy i środków dydaktycznych, jak np. preparaty biologiczne, przewodniki i klucze, filmy edukacyjne, prezentacje, zdjęcia, plansze z gatunkami chronionymi, karty pracy, tak aby w sposób przystępny i atrakcyjny dla młodych osób zaprezentować wybrane zagadnienia przyrodniczo-ekologiczne. Każda grupa uczestnicząca w festiwalu brała udział w warsztatach na 6 stanowiskach. Na zakończenie każdej tury festiwalu odbywał się wspólny dla wszystkich uczestników pokaz sokolniczy, który był dużą atrakcją dla uczestników. Większość z nich po raz pierwszy w życiu uczestniczyła w takim pokazie i dzięki niemu mogła z bliska zaobserwować jak ptaki drapieżne zachowują się w powietrzu i jak polują. Na każdym stanowisku uczestnicy pracowali ok. 20 min. Na stanowiskach odbywały się konkursy dla uczestników wydarzenia. Uczestnicy konkursów otrzymywali oznaczenie w postaci naklejki za prawidłowo rozwiązany konkurs. Osoby, które uzyskały najwięcej naklejek otrzymały nagrody - kubki z logotypem projektu. Realizowane warsztaty dostosowane były merytorycznie oraz metodycznie do poziomu wiekowego uczestników.

10. Impreza plenerowa pn. „Grzybobranie na polanie”

W ramach projektu pn. „Akademia Przyrodników. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży” na terenie Osady Leśnej na Barbarce w dniu 25 września 2017r. Impreza została zorganizowana w konwencji pikniku rodzinnego. Skierowana była do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych zamieszkujących teren Gminy Miasta Toruń. Jej celem było podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców. Przedsięwzięcie łączyło zabawę z edukacją ekologiczną i rekreacją. Motywem przewodnim przedsięwzięcia była popularyzacja kultury grzybobrania a także wiedzy na temat znajomości grzybów jadalnych i trujących. Ponadto uczestnikom przedstawiona została różnorodność biologiczna grzybów oraz znaczenie królestwa *Fungi* w otaczającej nas przyrodzie. Wydarzenie jest imprezą, która na stałe zagościła w jesiennej ofercie rekreacyjno – edukacyjnej miasta. W ramach pikniku zostały przeprowadzone konkursy edukacyjne dla dzieci i młodzieży o tematyce dotyczącej ekosystemów leśnych z uwzględnieniem przedstawicieli grzybów a także szereg rodzinnych gier i zabaw. Piknikowi towarzyszyły warsztaty artystyczne, konkursy plastyczne itp. Udział w każdym konkursie nagradzany był słodkim drobiazgiem, natomiast zwycięzcom przekazywano drobne nagrody rzeczowe. Podczas pikniku zorganizowane zostały stanowiska edukacyjne, na których można było sprawdzić swoją wiedzę z zakresu ekologii. Na stanowiskach na uczestników czekały karty pracy i łamigłówki oraz gry dydaktyczne, w tym koło fortuny. Część stanowisk edukacyjnych przygotowana została w ramach działań Szkoły Leśnej na Barbarce, ale oprócz nich zaproszeni zostali regionalni twórcy ludowi, których zadaniem było zaprezentowanie swoich umiejętności szerszej publiczności. Co roku dużym zainteresowaniem cieszy się organizacja stanowiska dotyczącego rozpoznawania grzybów, dlatego również i tym razem przygotowano stanowisko prezentujące bogactwo gatunkowe grzybów. Na stanowisku tym zgromadzono podstawowe gatunki grzybów tych jadalnych, niejadalnych, a także trujących, na które najczęściej możemy natknąć się w lesie.

Na scenie podczas pikniku wygłoszono prelekcje dotyczące grzybów, w tym na temat kultury grzybobrania i sposobów prawidłowego ich rozpoznawania.

Podczas pikniku oprócz konkursów, zagadek i zabaw na scenie pojawił się zespół muzyczny, wybierano króla i królową grzybobrania, którzy otrzymali tytuł, koronę oraz nagrody. W imprezie udział wzięło około 1000 osób.

11. Warsztaty grzybowe

Stowarzyszenie „Tilia” w okresie wrzesień-październik zorganizowało na terenie Szkoły Leśnej na Barbarce otwarte warsztaty dotyczące grzybów. Przeprowadzono 4 warsztaty (po 4 godz. każdy) w terminach 23 września, 1 i 8 października (10.00-13.00 i 13.00-16.00), w warsztatach udział wzięło 63 osób - dzieci z opiekunami. Warsztaty były bezpłatne dla uczestników, na warsztaty obowiązywały zapisy telefoniczne. W trakcie warsztatów uczestnicy wzięli udział w prelekcji dotyczącej zmian zachodzących w przyrodzie jesienią, warunków sprzyjających rozwojowi grzybów, sposobów rozpoznawania grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących, poznali cechy odróżniające grzyby jadalne od podobnych grzybów niejadalnych, poznali grzyby chronione oraz rzadkie i nietypowo zbudowane grzyby, niektóre nietypowe grzyby można było obejrzeć pod mikroskopem. Następnie wyposażeni w kosze, przewodniki do rozpoznawania grzybów uczestnicy wzięli udział w grzybobraniu. Na podsumowanie przeprowadzono konkursy i zadania wiedzy dotyczące grzybów. Uczestnicy otrzymali drobne nagrody. Na zakończenie warsztatów uczestnicy wykonywali tematyczne prace plastyczne - decupage na deseczkach drewnianych z wzorów jesiennych. .

W ramach działania opracowano 4 tematy warsztatów:

- Jesień w lesie,
- Rozpoznawanie grzybów jadalnych i niejadalnych,
- Ochrona i rola grzybów,
- Owoce- jesienne dary lasu.

Przygotowano scenariusze zajęć wraz z kartami pracy dostosowanymi do 3 kategorii wiekowych: kl. I-III SP, kl. IV-VI SP. i ponadpodstawowe/. do każdego tematu zostały przygotowane prezentacje min. 20 slajdów. Przygotowane scenariusze (przebieg zajęć) z działaniami aktywizującymi dzieci zostały dostosowane do poziomu wiedzy i ich umiejętności, zostały opracowane materiały informacyjne dla prowadzących oraz pomoce dydaktyczne do realizacji warsztatów.

12. Barbarkowy Bieg Przelajowy

15 października 2017 r. Stowarzyszenie „Tilia” i Szkoła Leśna na Barbarce wraz Klubem Maratońskim UMK zorganizowali coroczny Barbarkowy Bieg Przelajowy, do udziału w którym zaproszeni zostali dorośli i dzieci. Pogoda w tym roku nam dopisała. Zawodnicy w pięknej aurze polskiej złotej jesieni podzieleni na pięć grup pokonywali na barbarkowych ścieżkach dystanse 600 m, 1200 m oraz 5 km oraz 10 km. Po zakończonym biegu uczestnicy

wzięli udział we wspólnym ognisku i pieczeniu kiełbasek. Zdobywcy pierwszych trzech miejsc w każdej kategorii wśród kobiet i mężczyzn nagrodzeni zostali drobnymi nagrodami rzeczowymi. Wszystkie osoby, które ukończyły bieg otrzymały pamiątkowe ekologiczne medale, a dzieci i młodzież, które zajęły miejsca poza podium otrzymały upominki.

13. Warsztaty bożonarodzeniowe

10 grudnia 2017 r. na Barbarce odbyły się coroczne warsztaty bożonarodzeniowe pn. "Prezenty zrobione lepsze niż kupione". Warsztaty dofinansowane były ze środków Miasta Toruń w ramach projektu pn. „Człowiek, środowisko, integracja. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży”. Do udziału warsztatach zaproszone zostały dzieci z opiekunami. W ramach warsztatów zorganizowane zostały rodzinne podchody dotyczące życia patronki Osady św. Barbary, obchodzącej imieniny 4 grudnia, ze specjalnymi zadaniami dla dzieci i dorosłych oraz warsztaty plastyczne z wykonywaniem ozdób świątecznych: przestrzennej bombki metoda origami z kolorowego papieru oraz zimowego lampionu ze słoika, a także przestrzennej choinki wykonanej z czasopisma ozdobionej wstążkami i koralikami. Wykonane ozdoby uczestnicy zabrali ze sobą do domu. W warsztatach wzięło udział 17 osób .

Akcje wyjazdowe mobilnego stanowiska edukacyjnego organizowane przez Stowarzyszenie „Tilia” w 2017 r. w ramach następujących projektów/przedsięwzięć:

- 1. Projekt pn. „Akademia Przyrodników. Edukacja Ekologiczna dzieci i młodzieży na terenie woj. kujawsko-pomorskiego” – finansowanie WFOŚ i GW w Toruniu oraz projekt pn „Akademia Przyrodników. Edukacja Ekologiczna dzieci i młodzieży” – finansowanie Gmina Miasta Toruń**

W ramach projektów przeprowadzono 15 wyjazdów edukacyjnych do placówek oświatowych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. W ramach zadania w każdej placówce były realizowane 2 działania:

- 4 godz. warsztaty edukacyjne „ABC Ornitologii”,
- 5 godz. działania ogólnodostępnego punktu edukacyjnego.

W warsztatach edukacyjnych „ABC Ornitologii”:

- udział wzięło 1427 os.
- przeprowadzono 62godz. warsztatów

Z ogólnodostępnego punktu edukacyjnego

- skorzystało 2347os.
- punkt działał przez 75 godz.

W trakcie warsztatów „ABC Ornitologii” prowadzący przeprowadził pogadankę na temat ornitofauny woj. kujawsko-pomorskiego. Warsztaty miały formę atrakcyjną, angażującą uczestników w omawiane zagadnienia. Prowadzący przybliżył przy użyciu haseł informacje o ekologii ptaków, sposobach ochrony, gatunkach chronionych i ciekawostkach ornitologicznych województwa. Dla uczestników warsztatów zostały przygotowane zadania aktywizujące, karty pracy, kolorowanki oraz prezentacja multimedialna.

W punkcie edukacyjnym „ABC Ornitologii” została przygotowana wystawa ilustrująca gatunki ptaków śpiewających, wodno-błotnych, ptasi zegar, obszary chronione ze względu na ptaki, gatunki chronione ptaków. Na stanowisku zostały ustawione zabawki edukacyjne „Czyje to jajo”, „Drzewo dziuplaste”, memo gatunków chronionych, koło fortuny, puzzle z gatunkami ptaków. Prowadzący prowadzili zabawy i pogadanki edukacyjne. Dla młodszych uczestników zostało przygotowane stanowisko plastyczne z malowaniem deseczek w kształcie ptaków. W ramach zadania zakupiono drewniane wzory ptaków

W ramach zadania została wydrukowana broszura edukacyjna „Ptaki w mieście”, 1 500szt., którą przekazywano uczestnikom warsztatów podczas wizyt w placówkach oświatowych. Celem realizacji wydawnictwa było zapoznanie uczniów z zagadnieniami związanymi z ekologią ptaków, sposobami ochrony, gatunkami chronionymi i ciekawostkami ornitologicznymi województwa.

W ramach zadania zostały zakupione jako nagrody dla aktywnych uczniów linijki drewniane z nadrukiem wybranych gatunków ptaków możliwych do zaobserwowania na terenie woj. kujawsko-pomorskiego.

Placówki oświatowe, w których zrealizowano wyjazdy edukacyjne „ABC Ornitologii”

- Szkoła Podstawowa nr 35 w Toruniu,
- Zespół Szkół nr 31 w Toruniu
- Szkoła Podstawowa nr 3 w Toruniu,
- Szkoła Podstawowa w Kowalewie Pomorskim,
- Zespół Szkół nr 24 w Toruniu,
- Zespół Szkół Towarzystwa Salezjańskiego w Toruniu,

- Zespół Szkół w Czernikowie,
- Szkoła Podstawowa w Brzoziu,
- Zespół Szkół w Obrowie,
- Zespół Szkół nr 9 w Toruniu,
- Zespół Szkół w Dąbrowie Biskupiej,
- Zespół Szkół nr 2 w Grębocinie,
- Szkoła Podstawowa w Wybczu,
- Szkoła Podstawowa w Pluskowęsach,
- Szkoła Podstawowa w Jajkowie.

2. Wyjazdy edukacyjne do placówek oświatowych w ramach projektu pn. „Edukacja ekologiczna w schronisku dla Bezdomnych Zwierząt 2017 - finansowanie Gmina Miasto Toruń

W ramach projektu zorganizowano 10 stoisk wyjazdowych w terminie od 10.10.2017 r. - 30.11.2017 r. do placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie Gminy Miasta Toruń. Łącznie w zajęciach wzięło udział 821 uczniów.

Lista placówek , w których zorganizowano stoiska:

- Przedszkole Alfik
- Szkoła Podstawowa nr 11 w Toruniu
- Przedszkole Miejskie nr 13 w Toruniu
- Przedszkole Miejskie nr 8 w Toruniu
- Szkoła Podstawowa nr 18 w Toruniu
- Szkoła Podstawowa nr 16 w Toruniu
- Szkoła Podstawowa nr 10 w Toruniu
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Toruniu
- Szkoła Podstawowa nr 15 w Toruniu
- Przedszkole Miejskie nr 11 w Toruniu

3. Organizacja wyjazdów edukacyjnych do placówek oświatowych pn. "Chrońmy powietrze – przeciwdziałajmy niskiej emisji"

W ramach projektu pn. „Chrońmy powietrze – przeciwdziałajmy niskiej emisji”, finansowanego ze środków WFOŚiGW w Toruniu przeprowadzono 10 wyjazdów edukacyjnych do placówek oświatowych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, w tym na terenie Gminy Miasta Torunia. W ramach zadania w każdej placówce były realizowane 2 działania:

- 4 godz. warsztaty edukacyjne „Chrońmy powietrze-przeciwdziałajmy niskiej emisji” ,
- 5 godz. działania ogólnodostępnego punktu edukacyjnego.

W działaniach na terenie placówek oświatowych udział wzięło 3223 osób. Przeprowadzono 40godz. warsztatów warsztaty edukacyjne „Chrońmy powietrze-przeciwdziałajmy niskiej emisji”, ogólnodostępny punkt edukacyjny działał na terenie placówek przez 50godz.

W trakcie warsztatów „Chrońmy powietrze-przeciwdziałajmy niskiej emisji” prowadzący przeprowadził pogadankę na temat zanieczyszczeń atmosfery i sposobów przeciwdziałania. Warsztaty miały formę atrakcyjną, angażującą uczestników w omawiane zagadnienia. Prowadzący przybliżył zagadnienia związane z niską emisją tj. przyczyny, objawy i skutki. Prowadzący przedstawił główne źródła niskiej emisji, wskazał zależności pomiędzy niską emisją a chorobami układu oddechowego, wyjaśnił co to jest smog, przedstawił mechanizm powstawania smogu oraz zaprezentował miasta o największym zanieczyszczeniu powietrza. Prowadzący przedstawił sposoby walki z zanieczyszczeniem powietrza oraz metody ochrony przed zanieczyszczeniami.

Dla uczestników zostały przygotowane zadania aktywizujące, karty pracy, kolorowanki, materiały do wykonania posterów oraz prezentacja multimedialna.

Na punkcie edukacyjnym zostały ustawione plansze edukacyjne z informacjami o niskiej emisji (pojęcia, schematy, mapy), informacje o wpływie zanieczyszczeń na zdrowie człowieka oraz na środowisko, informacje o odnawialnych źródłach energii. Na stanowisku zostały ustawione: krzyżówka terenowa z hasłami związanymi ze smogiem, domino energetyczne z odnawialnymi i nieodnawialnymi, dom ekologiczny oraz zabawa edukacyjna dotycząca podziału źródeł energii.

W ramach zadania zostały zakupione drobne nagrody dla aktywnych uczniów w postaci linijek, długopisów, słodyczy, breloczków.

Lista placówek uczestnicząca w warsztatach wyjazdowych pn. „Chrońmy powietrze - przeciwdziałajmy niskiej emisji”.

1. Zespół szkół nr 10 w Toruniu,
2. Zespół Szkół nr 5 w Toruniu,
3. Przedszkole Miejskie nr 8 w Toruniu,
4. Dom Kultury „Dom Muz” w Toruniu,
5. Szkoła Podstawowa nr 31 w Toruniu,
6. Szkoła Podstawowa nr 2 w Chełmży,
7. Szkoła Podstawowa w Łobdowie,
8. Zespół Szkół w Brzozówce,
9. Szkoła podstawowa nr 5 w Chełmży,
10. Szkoła Podstawowa w Pigży.

4. Organizacja stanowiska edukacyjno- informacyjnego podczas eventów na terenie gminy miasta Torunia w ramach projektu pn. „Chrońmy powietrze- przeciwdziałajmy niskiej emisji”, finansowanego ze środków WFOŚ i GW w Toruniu oraz Akademia Przyrodników. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży”, finansowanego ze środków Gminy Miasta Toruń.

W ramach projektu zorganizowano stanowisko edukacyjno-informacyjnego na terenie gminy miasta Toruń podczas 10 wydarzeń ogólnodostępnych dla mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego oraz turystów, w tym dzieci i młodzieży.

Na stanowisku zostały ustawione plansze edukacyjne z informacjami o niskiej emisji (pojęcia, schematy, mapy), informacje o wpływie zanieczyszczeń na zdrowie człowieka oraz na środowisko, informacje o odnawialnych źródłach energii. Na stanowisku zostały ustawione: krzyżówka terenowa z hasłami związanymi ze smogiem, domino energetyczne z odnawialnymi i nieodnawialnymi, dom ekologiczny oraz zabawa edukacyjna dotycząca podziału źródeł energii. Specjaliści ds. edukacji przekazywali informacje o jakości powietrza na terenie gminy miasta Toruń i woj. kujawsko-pomorskiego, wyjaśniali zagadnienia związane z niską emisją: przyczyny, objawy i skutki. Omówili główne źródła niskiej emisji, wykazali zależność pomiędzy niską emisją, a chorobami układu oddechowego, wyjaśnili co to jest smog oraz przyczyny powstawania smogu w miastach oraz podawali sposoby zapobiegania niskiej emisji i zanieczyszczeń powietrza. Dla dzieci został zorganizowany konkurs plastyczny z drobnymi nagrodami.

Uczestnicy zajęć /warsztatów 2017

L. p.	Finansowanie/ Organ udzielający pomocy	Tytuł projektu/ zakres	Ilość zajęć/warsztatów i ilość uczestników							
			Jednodne 1 godzinne (ilość zajęć/grup)	Jednodne 1 godzinne (ilość uczestników)	Jednodne 2 godz. (ilość zajęć/grup)	Jednodne 2 godz. (ilość uczestników)	Jednodne 3 godz. (ilość zajęć/grup)	Jednodne 3 godz. (ilość uczestników)	Jednodne 4 godz. (ilość zajęć/grup)	Jednodne 4 godz. (ilość uczestników)
1.	WFOŚiG W w Toruniu	Akademia Przyrodników w. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży.			269	5357	84	1761		

2.	Gmina Miasta Toruń	Akademia Przyrodników . Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży.			176	3516				
3.	WFOŚiG W w Toruniu	Chrońmy powietrze przeciwdziałajmy niskiej emisji. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży					50	1001		
4.	Gmina Miasta Toruń	Człowiek, środowisko, integracja. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży					30	542		
5.	Gmina Miasta Toruń	Akademia Edukacyjno-Artystyczna Seniora							6	123
6.	Gmina Miasta Toruń	Człowiek, Środowisko, integracja. Ekowakacje na Barbarce			40	400				
7.	Gmina Miasta Toruń	Razem na Barbarce - integracja osób niepełnosprawnych			14	240				

8.	Gmina Miasta Toruń	Edukacja ekologiczna w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w 2017 r.	40	816	30	642				
9.	UMK, UM Toruń	Toruński Festiwal Nauki i Sztuki					5	90		
10.	Zajęcia odpłatne		60	1336	21	447				
Suma			100	2152	281	5245	85	1633	6	123

Suma wszystkich uczestników warsztatów 14669.

Konkursy 2017

L.p.	Projekt	Ilość uczestników
1.	Projekt pn. "Akademia Przyrodników. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży ", finansowany ze środków WFOŚiGW w Toruniu oraz Akademia Przyrodników. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży", finansowany ze środków Gminy Miasta Toruń	106
	a) kategoria klasy I-III SP	18
	b) kategoria klasy IV-VII	49
	c) kategoria gimnazjum	22
	d) kategoria klasy ponadgimnazjalne	17
2.	Projekt pn. „Chrońmy powietrze przeciwdziałajmy niskiej emisji. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży, finansowany ze środków WFOŚiGW w Toruniu oraz „Akademia Przyrodników. Edukacja ekologiczna dzieci i	1284

młodzieży", finansowany ze środków Gminy Miasta Toruń		
a)	kategoria przedszkola	858
b)	kategoria klasy I-III SP	329
c)	kategoria klasy IV-VII	66
d)	kategoria gimnazjum	30
e)	kategoria klasy ponadgimnazjalne	1

Projekty realizowane w 2017 r.

L.p.	Nazwa projektu	Strona internetowa	Finansowanie	Czas trwania	Zasięg/beneficjenci
1.	Akademia Przyrodników. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży	http://akademiaprzyrodnikow.pl/	WFOŚiGW w Toruniu	styczeń2017- kwiecień2018	mieszkańcy woj. kuj-pom
2.	Akademia Przyrodników. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży.	www.szkoła-lesna.torun.pl , www.tilia.org	Gmina Miasta Toruń	styczeń- grudzień 2017	mieszkańcy Gminy Miasta Toruń
3.	Chrońmy powietrze- przeciwdziałajmy niskiej emisji. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży"	www.szkoła-lesna.torun.pl , www.tilia.org	WFOŚiGW w Toruniu	styczeń- grudzień 2017	woj. kuj-pom

4.	Człowiek, środowisko, integracja. Ekowakacje na Barbarce	www.szkola-lesna.torun.pl , www.tilia.org	Gmina Miasta Toruń	maj-wrzesień 2017	dzieci i członkowie rodzin wielodzietnych mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci z terenu Gminy Miasta Toruń
5.	Człowiek, środowisko, integracja. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży	www.szkola-lesna.torun.pl , www.tilia.org	Gmina Miasta Toruń	styczeń-grudzień 2017	grupy zorganizowane z placówek oświatowych, ośrodków, stowarzyszeń i fundacji, półkolonii organizowanych na terenie Gminy Miasta Toruń i okolic a także osoby indywidualne.
6.	Plener malarski	www.szkola-lesna.torun.pl , www.tilia.org	Gmina Miasta Toruń	maj-sierpień 2017	mieszkańcy Gminy Miasta Toruń, regionu
7.	Razem na Barbarce - integracja osób niepełnosprawnych	www.szkola-lesna.torun.pl , www.tilia.org	Gmina Miasta Toruń	kwiecień-grudzień 2017 r.	osoby niepełnosprawnych intelektualnie uczestniczących do SOSW w Toruń oraz członkowie ich rodzin
8.	Edukacja w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w	www.szkola-lesna.torun.pl , www.tilia.org	Gmina Miasta Toruń	kwiecień-grudzień 2017 r.	dzieci i młodzież z Gminy Miasta

	Toruniu w 2017r.				Toruń
9.	Musical "Życie Maryi"	www.szkoła-lesna.torun.pl , www.tilia.org	Gmina Miasta Toruń	luty- lipiec 2017	mieszkańcy Gminy Miasta Toruń
10.	Musical "Życie Maryi"	www.szkoła-lesna.torun.pl , www.tilia.org	Województwo Kujawsko-Pomorskie	luty- lipiec 2018	mieszkańcy woj. kuj-pom
11.	Akademia Artystyczna Seniora	www.szkoła-lesna.torun.pl , www.tilia.org	Gmina Miasta Toruń		mieszkańcu Gminy Miasta Toruń powyżej 65 roku życia

Projekty realizowane przez Stowarzyszenie „Tilia” w 2017 roku – działania

1. Akademia Przyrodników. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży (finansowanie WFOŚiGW w Toruniu)

Strona internetowa projektu: <http://akademiaprzyrodnikow.pl>

Czas trwania: styczeń 2017 - kwiecień 2018

Cel:

- podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego,
- wspieranie działań mających na celu zwiększenie zaangażowania społecznego oraz poziomu odpowiedzialności indywidualnej w obszarze ochrony środowiska,
- przybliżenie dzieciom i młodzieży oraz społecznościom lokalnym działań sprzyjających ochronie środowiska, poprawie warunków życia mieszkańców,
- popularyzacja przyrody województwa kujawsko - pomorskiego i jej różnorodności biologicznej,
- poznanie sposobów przeciwdziałania zmniejszaniu różnorodności biologicznej,
- kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców województw kujawsko-pomorskiego,
- promocja obszarów chronionych pod względem ochrony zasobów genowych gatunków,

- promocja atrakcji przyrodniczych i kulturowych województwa kujawsko - pomorskiego,,
- promowanie i wprowadzanie w życie zrównoważonego rozwoju,

Beneficjenci: dzieci i młodzież ze szkół z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

Działania projektu:

- opracowanie programu edukacyjnego dla uczestników warsztatów Szkoły Leśnej na Barbarce,
- organizacja warsztatów dla dzieci i młodzieży z woj. kujawsko-pomorskiego na terenie Osady Leśnej Barbarka i w Rezerwacie Las Piwnicki,
- organizacja konkursu fotograficznego,
- organizacja Festiwalu Ekologicznego na terenie Szkoły Leśnej na Barbarce,
- organizacja warsztatów wyjazdowych pn. "ABC Ornitologii" na terenie placówek oświatowych woj. kujawsko-pomorskiego.

Finansowanie: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

2.Akademia Przyrodników. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży (finansowanie Miasto Toruń)

Czas trwania: styczeń-grudzień 2017

Cel:

- podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego,
- wspieranie działań mających na celu zwiększenie zaangażowania społecznego oraz poziomu odpowiedzialności indywidualnej w obszarze ochrony środowiska,
- przybliżenie dzieciom i młodzieży oraz społecznościom lokalnym działań sprzyjających ochronie środowiska, poprawie warunków życia mieszkańców,
- popularyzacja przyrody województwa kujawsko - pomorskiego i jej różnorodności biologicznej,
- poznanie sposobów przeciwdziałania zmniejszaniu różnorodności biologicznej,
- kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców województw kujawsko-pomorskiego,
- promocja obszarów chronionych pod względem ochrony zasobów genowych gatunków,
- promocja atrakcji przyrodniczych i kulturowych województwa kujawsko - pomorskiego,
- promowanie i wprowadzanie w życie zrównoważonego rozwoju,

Beneficjenci: dzieci i młodzież ze szkół z terenu Gminy Miasta Toruń.

Działania projektu:

- organizacja warsztatów dla dzieci i młodzieży ,
- organizacja imprezy plenerowej pn. "Grzybobranie na polanie"
- organizacja konkursu na komiks pn. "Chrońmy powietrze - przeciwdziałajmy niskiej emisji"
- organizacja konkursu fotograficznego pn. "Drzewo i jego tajemnice"
- organizacja i prowadzenie stanowiska edukacyjnego podczas eventów w Gminie Miasta Toruń pn " Chrońmy powietrze - przeciwdziałajmy niskiej emisji"
- organizacja warsztatów wyjazdowych pn. "ABC Ornitologii" na terenie pięciu placówek oświatowych w Gminie Miasta Toruń,

Finansowanie: Projekt sfinansowano ze środków Miasta Toruń.

3.Chrońmy powietrze - przeciwdziałajmy niskiej emisji. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży.

Czas trwania: styczeń-grudzień 2017

Cel:

- podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa województwa kujawsko - pomorskiego w zakresie tematu "niskiej emisji?", w tym wyeliminowanie działań sprzyjających powstawaniu "niskiej emisji",
- uświadomienie ludziom zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska wynikającego z użytkowania niskosprawnych lokalnych przestarzałych palenisk węglowych i lokalnych ciepłowni, spalania najgorszych gatunków węgla i odpadów nieprzystosowanych do tego w paleniskach,
- zmiana mentalności ludzi i ich negatywnych przyzwyczajeń,
- zachęcenie ludzi do wymiany pieców na energooszczędne i emitujące mniej zanieczyszczeń,
- wskazanie działań mających na celu poprawę jakości powietrza,
- poprawa jakości powietrza na terenach cennych turystycznie,
- pokazanie korzyści zdrowotnych i społecznych wynikających z ograniczenia niskiej emisji,
- kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców województw kujawsko-pomorskiego,
- promocja atrakcji przyrodniczych i kulturowych województwa kujawsko – pomorskiego,

Beneficjenci: dzieci i młodzież ze szkół z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

Działania projektu:

- organizacja 50 trzygodzinnych warsztatów dla dzieci i młodzieży
- organizacja 10 warsztatów wyjazdowych w placówkach oświatowych ze stanowiskiem "Chrońmy powietrze- przeciwdziałajmy niskiej emisji"
- organizacja konkursu na komiks dla szkół pn. "Chrońmy powietrze - przeciwdziałajmy niskiej emisji"

Finansowanie: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

4.Człowiek, środowisko, integracja. Ekowakacje na Barbarce

Termin realizacji projektu: 1 maja - 30 wrzesień 2017

Cele projektu:

- organizacja czasu wolnego dzieci przy jednoczesnym rozwoju działalności edukacyjnej i wychowawczej, poprzez udział dzieci w półkoloniach,
- podniesienie wiedzy i świadomości ekologicznej uczestników projektu poprzez organizację warsztatów edukacyjnych w terenie połączonych z warsztatami artystycznymi, w czasie których wykorzystywane będą materiały ekologiczne,
- rozwijanie wśród dzieci i młodzieży zamiłowań przyrodniczych oraz wrażliwości na potrzeby środowiska naturalnego, poprzez prowadzenie warsztatów w atrakcyjnym przyrodniczo terenie jakim jest Osada Leśna Barbarka oraz otaczający ją las,
- krzewienie wśród beneficjentów projektu szacunku do otaczającej nas przyrody i postaw zgodnych z zasadami ekologii, poprzez wskazanie właściwego zachowania w terenie, co wyrobi wśród uczestników projektu prawidłowe postawy wobec zasobów przyrody żywej i nieżywej.
- promocja terenowej edukacji przyrodniczej na obszarze Szkoły Leśnej na Barbarce, która od lat stanowi centrum edukacji ekologicznej w województwie kujawsko-pomorskim,
- stworzenie dzieci i młodzieży na nowe formy organizacji czasu wolnego, poprzez wskazanie sposobów jak można atrakcyjnie, aktywnie i twórczo wykorzystać czas pozaszkolny,
- zaangażowanie dzieci i młodzieży w sprawy ochrony środowiska naturalnego,
- nawiązanie nowych znajomości i przyjaźni wśród dzieci i młodzieży, poprzez uczestnictwo w półkoloniach, grach i zabawach zespołowych,
- propagowanie idei umiejętności zorganizowania i wykorzystania czasu wolnego,
- popularyzowanie i zachęcenie rodzin do spędzania wspólnego czasu wolnego czasu poprzez organizację spotkań integracyjnych na Barbarce i turniejów rodzinnych,
- nawiązanie nowych znajomości między rodzinami i wymiana ich doświadczeń związanych w wychowywaniem dzieci w rodzinach wielodzietnych.

Beneficjenci:

- 30 dzieci w wieku szkoły podstawowej mieszkające na terenie Gminy Miasta Toruń i pochodzące z rodzin wielodzietnych mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci

Działania:

- organizacja trzech 6 dniowych turnusów półkolonii dla dzieci zakończonych turniejem rodzinnym.
  - I turnus 3-8 lipca 2017 r.
  - II turnus 10-15 lipca 2017 r.
  - III turnus 17-22 lipca 2017 r.
  - IV turnus 24-29 lipca 2017 r.

Finansowanie: Projekt sfinansowano ze środków Miasta Toruń.

5.Człowiek, środowisko, integracja. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży

Termin realizacji projektu: styczeń - grudzień 2017

Cele projektu:

- organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży przy jednoczesnym rozwoju działalności edukacyjnej i wychowawczej,

- podniesienie wiedzy i świadomości ekologicznej uczestników projektu poprzez organizację warsztatów edukacyjnych w terenie połączonych z elementami warsztatów artystycznych.

Działania:

- organizacja specjalistycznych warsztatów edukacyjnych połączonych z elementami artystycznymi dla dzieci i młodzieży z Gminy Miasta Toruń w okresie ferii zimowych, letnich wakacji oraz w okresie przedświątecznym
- 30 - 3 godzinnych warsztatów (3 x 45 min.; 90 godz. lekcyjnych), 30 grup (1 grupa min. 15 osób, łącznie min. 450 uczestników).

Beneficjenci:

- grupy zorganizowane z placówek oświatowych, ośrodków, stowarzyszeń i fundacji, półkolonii organizowanych na terenie Gminy Miasta Toruń, a także osoby indywidualne.

Finansowanie: Projekt sfinansowano ze środków Miasta Toruń.

6.IX edycja projektu pn. "Plener malarski"

Termin realizacji projektu: od 2 maja do 31 sierpnia 2017 r.

Cele projektu:

- działanie na rzecz integracji europejskiej,
- rozwijanie kontaktów i współpracy między społecznościami,
- propagowanie europejskich wartości i dziedzictwa kulturalnego,
- wzbogacenie oferty kulturalnej i artystycznej skierowanej do mieszkańców Torunia,
- zapoznanie mieszkańców Torunia z twórczością współczesnych artystów z kraju i z zagranicy,
- upowszechnienie inicjatyw mających na celu promocję oraz popularyzację sztuki,
- otwarcie mieszkańców Torunia na czynne uczestnictwo w projektach artystyczno - kulturalnych z udziałem artystów spoza Polski,
- szeroko pojęta promocja miasta Torunia.

Beneficjenci:

- artyści z Polski i z zagranicy
- mieszkańcy Torunia

Działania:

- Organizacja międzynarodowego pleneru malarskiego w dniach od 3 do 13 lipca 2017 r.
- Organizacja imprezy plenerowej dla mieszkańców Torunia - pleneru malarskiego pn. "Malownicza Barbarka" na terenie Osady Leśnej na Barbarce w dniu 9 lipca 2017 r.
- Organizacja wystawy prac artystów plastyków w dniu 12 lipca 2017 r. w sali konferencyjnej w budynku Dworku na terenie Osady Leśnej na Barbarce.

Finansowanie: Projekt sfinansowano ze środków Miasta Toruń

7.Razem na Barbarce - integracja osób niepełnosprawnych

Termin realizacji projektu: 1 kwiecień - 31 grudzień 2017 r.

Cele projektu:

- integracja osób niepełnosprawnych między sobą oraz z osobami pełnosprawnymi
- umożliwienie dzieciom niepełnosprawnym uczestnictwa w specjalnie przygotowanych i dostosowanych do ich potrzeb i możliwości warsztatach
- organizacja pikniku plenerowego i pobytu na zielonej szkole

- podniesienie świadomości ekologicznej i wiedzy przyrodniczej osób niepełnosprawnych.

Beneficjenci: uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Toruniu, 300 osób, członkowie ich rodzin

Działania:

- Dostosowanie oferty Szkoły Leśnej do potrzeb osób niepełnosprawnych
- Realizacja 8 warsztatów o tematyce przyrodniczo-artystycznej
- Organizacja pikniku na Barbarce
- Organizacja dwóch wyjazdów w formie zielonej szkoły pn. „Zielonosprawni” dla uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Toruniu.

Finansowanie: Projekt sfinansowano ze środków Miasta Toruń

8. Edukacja ekologiczna w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w 2017

Termin realizacji projektu: 1 kwiecień - 31 grudzień 2017 r.

Cele projektu: Ogólnym celem zadania jest zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie opieki nad zwierzętami, uwrażliwienie na ich los oraz poprawa poziomu aktywności jednostek i grup społecznych we właściwej opiece nad zwierzętami i niesieniu pomocy bezdomnym zwierzętom. Cele szczegółowe, które zadanie pomoże zrealizować u uczniów:

- zwiększenie poczucia odpowiedzialności za los zwierząt,
- wzbudzenie chęci niesienia pomocy bezdomnym zwierzętom,
- zdobycie podstawowych informacji pozwalających na prawidłową opiekę nad zwierzęciem,
- zapoznanie z rzeczywistymi potrzebami zwierząt domowych,
- poznanie zasad właściwego zachowania się w stosunku do zwierząt,
- zapoznanie z prawami zwierząt

Zadanie przyczyni się również do promocji Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Toruniu, a tym samym wpłynie na liczbę adoptowanych z niego zwierząt.

Działania:

- Realizacja zajęć edukacyjnych w 10 placówkach oświatowych
- Realizacja zajęć w schronisku dla zwierząt (30 grup)

Finansowanie: Projekt sfinansowano ze środków Miasta Toruń

9. Musical "Życie Maryi" (finansowanie Miasto Toruń)

Termin realizacji projektu: 1 lutego 2017- 30 lipca 2017 r.

Cele projektu:

- organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży, osób dorosłych, seniorów, osób niepełnosprawnych przy jednoczesnym rozwoju jednostki w sferze duchowej i artystycznej,
- edukacja artystyczna dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów, prowadząca do czynnego uczestnictwa w kulturze, zetknięcie się ze sztuką przez osoby, które rzadko mają możliwość oglądania tego rodzaju przedstawień ze względu na znaczne koszty, szczególnie dla rodzin wielopokoleniowych czy też wielodzietnych
- podniesienie wiedzy i świadomości uczestników projektu poprzez ukazanie walki dobra ze złem,
- rozwijanie wśród odbiorców umiejętności podejmowania życiowych wyborów społecznie i kulturowo akceptowanych i pożądanych,
- zobrazowanie i przybliżenie odbiorcom zdarzeń historycznych, ewangelicznych w sposób plastyczny i ekspresyjny,
- propagowanie idei rodzinnego spędzania czasu wolnego,
- popularyzowanie i zachęcenie do spędzania wolnego czasu na rozwijaniu swoich pasji i talentów, poprzez uczestnictwo w wydarzeniu realizowanym przez osoby młode z pasją, otwarte na ludzi i idących z pomocą ludziom.

Beneficjenci projektu: mieszkańcy Gminy Miasta Toruń, województwa kujawsko-pomorskiego **Działania projektu:**

- organizacja wydarzenia kulturalnego tj. wystawienia musicalu pt "Życie Maryi" na scenie Centrum Kulturalno-Kongresowego Jordanki w Toruniu w dniu 24.06.2017r. w którym wzięło udział bezpłatnie około 800 mieszkańców Torunia, województwa kujawsko-pomorskiego,
- musical wystawiony został przez zespół "Guadalupe" z Lublina, wspólnie ze Wspólnotą Najświętszego Imienia Jezus, ok. 40 osób, w tym grająca na żywo około dziesięcioosobowa orkiestra.

Finansowanie projektu: Projekt sfinansowano ze środków Miasta Toruń.

10. Musical "Życie Maryi" (finansowanie Województwo Kujawsko-Pomorskie)

Termin realizacji projektu: 1 lutego 2017- 30 lipca 2017 r.

Cele projektu:

- organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży, osób dorosłych, seniorów, osób niepełnosprawnych przy jednoczesnym rozwoju jednostki w sferze duchowej i artystycznej,

- edukacja artystyczna dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów, prowadząca do czynnego uczestnictwa w kulturze, zetknięcie się ze sztuką przez osoby, które rzadko mają możliwość oglądania tego rodzaju przedstawień ze względu na znaczne koszty, szczególnie dla rodzin wielopokoleniowych czy też wielodzietnych
- podniesienie wiedzy i świadomości uczestników projektu poprzez ukazanie walki dobra ze złem,
- rozwijanie wśród odbiorców umiejętności podejmowania życiowych wyborów społecznie i kulturowo akceptowanych i pożądaných,
- zobrazowanie i przybliżenie odbiorcom zdarzeń historycznych, ewangelicznych w sposób plastyczny i ekspresyjny,
- propagowanie idei rodzinnego spędzania czasu wolnego,
- popularyzowanie i zachęcenie do spędzania wolnego czasu na rozwijaniu swoich pasji i talentów, poprzez uczestnictwo w wydarzeniu realizowanym przez osoby młode z pasją, otwarte na ludzi i idących z pomocą ludziom.

Beneficjenci projektu: mieszkańcy Gminy Miasta Toruń, województwa kujawsko-pomorskiego
Działania projektu:

- organizacji wydarzenia kulturalnego tj. wystawienia musicalu pt "Życie Maryi" na scenie Centrum Kulturalno-Kongresowego Jordanki w Toruniu w dniu 24.06.2017 r. w którym wzięło udział bezpłatnie około 800 mieszkańców Torunia, województwa kujawsko-pomorskiego,
- musical wystawiony został przez zespół "Guadalupe" z Lublina, wspólnie ze Wspólnotą Najświętszego Imienia Jezus, ok. 40 osób, w tym grająca na żywo około dziesięcioosobowa orkiestra.

Finansowanie: projekt sfinansowano ze środków Województwa Kujawsko-Pomorskiego (www.kujawsko-pomorskie.pl)

11. Akademia Artystyczna Seniorów

Termin realizacji projektu: od 3.04.2017 r. do 29.12.2017 r.

Cele projektu:

- wspieranie aktywności społecznej osób starszych - seniorów, poprzez organizację miejsca co miesięcznych spotkań w ramach tzw. Artystycznej Akademii Seniora,
- popularyzacja ekologicznego i zdrowego stylu życia,
- poznanie nowych technik plastycznych,
- zapewnienie umiarkowanej (dostosowanej do wieku seniorów) aktywności fizycznej,
- podniesienie jakości życia osób starszych poprzez zwiększenie dostępności do oferty pomocowej i możliwych form aktywności,
- zwiększenie udziału osób starszych w życiu społecznym,

- ograniczenie procesu marginalizacji ludzi starszych,
- zmniejszenie rozmiarów zjawiska wykluczenia społecznego seniorów,
- pozytywny wpływ na solidarność wewnątrzpokoleniową uczestników,
- nawiązanie nowych znajomości i przyjaźni wewnątrz i międzypokoleniowych,
- zapobieganie postępującej immobilności fizycznej i społecznej osób starszych.

Beneficjenci projektu: osoby starsze tj. osoby w wieku emerytalnym czyli powyżej 65 roku życia; zarówno kobiety jak i mężczyźni, w tym osoby niepełnosprawne zamieszkujące teren Gminy Miasta Toruń.

Działania: Realizacja zadania polegała na integracji i aktywizacji społecznej seniorów zamieszkujących teren Gminy Miasta Toruń w szczególności tych zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez zorganizowanie niekomercyjnego, bezpłatnego cyklu 6 warsztatów artystyczno - przyrodniczych. W ramach zadania przeprowadzonych zostało 6 czterogodzinnych warsztatów:

30.05 - " Kolorowy file”

28.06 - "Decoupage”

27.09 - "Farby, blejtramy i gips”

25.10 - "Wiklina”

22.11 - "Ceramika”

13.12 - "Świat bombek”

Finansowanie: Projekt dofinansowano ze środków Miasta Toruń

12. Projekt „Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Toruniu” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego jest realizowany w partnerstwie przez Europejskie Centrum Współpracy Młodzieży i Stowarzyszenie „Tilia”, w ramach Poddziałania 9.4.1 Rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej.

Wartość projektu: 9 331 229,34 zł.

Wkład funduszy: 7 931 544,94 zł.

Cel główny projektu

Wzmocnienie rozwoju sektora ekonomii społecznej istniejących podmiotów ekonomii społecznej (PES) oraz pobudzenie powstawania nowych PES poprzez tworzenie nowych miejsc pracy w drodze animacji i inkubacji na obszarze drugiego subregionu Województwa Kujawsko – Pomorskiego tj. **powiatów: aleksandrowskiego, chełmińskiego, lipnowskiego, toruńskiego i M. Torunia** w okresie od 01.06.2016 r. do 31.05.2019 r.

Cele szczegółowe projektu

- ⇒ objęcie 40 PES wsparciem w celu poprawy jakości ich funkcjonowania, stworzenie dodatkowych miejsc pracy oraz ekonomizacji podmiotu,
- ⇒ objęcie wsparciem 100 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w celu zaktywizowania ich na rynku pracy,
- ⇒ utworzenie 112 miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej,

Wsparciem objęte zostaną następujące grupy docelowe:

- ⇒ osoby fizyczne chcące założyć działalność w sektorze ekonomii społecznej
- ⇒ podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt. 2 i 3 ustawy o spółdzielniach socjalnych
- ⇒ podmioty ekonomii społecznej,
- ⇒ pracownicy i wolontariusze podmiotów ekonomii społecznej
- ⇒ jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki organizacyjne

Opis projektu

Projekt opiera się na działaniach animacyjnych i edukacyjnych dla osób prawnych i fizycznych najbardziej oddalonych od rynku pracy z obszaru subregionu 2. Ważną rolę pełnić będzie inkubacja przedsiębiorstw społecznych realizowana w celu utworzenia przedsiębiorstwa społecznego przez osoby prawne oraz grupy inicjatywne. Rozwój przedsiębiorczości społecznej opiera się o wsparcie finansowe w postaci dotacji i wsparcia pomostowego oraz merytorycznego m.in. poprzez świadczenie doradztwa ogólnego, specjalistycznego, szkoleń/kursów, mentoringu/coachingu, wizyt studyjnych. W ramach projektu założone są działania mające na celu podniesienie konkurencyjności PES/PS poprzez tworzenie kooperatyw.

Działania/Usługi organizowane przez Stowarzyszenie „Tilia” na zlecenie

1. **Międzynarodowe Dni Sybiraków w Województwie Kujawsko-Pomorskim.**

Zadanie to realizowane było na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W ramach zadania zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- „Międzynarodową Wystawę Sybiracy wczoraj i dziś” ukazującą losy tułaczy Polaków na wschodzie w wersji polsko-angielskiej w terminie 14.06-2017- 30.10.2017 r w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu, a po zakończeniu dostępna była w Szkole Leśnej na Barbarce. Wystawa objęła 26 plasz zawierających 50 zdjęć. Uczestnikami wystawy była przed wszystkim młodzież z regiony Kujaw i Pomorza, studenci z kraju i zagranicy oraz grupy odwiedzające Województwo Kujawsko-Pomorskie. Razem z wystawie wzięło udział 4000 osób.
- Edycja folderu pt. „Sybiracy wczoraj i dziś”

Folder wydany został w ilości 5000 egzemplarzy i dystrybuowany był m.in. w czasie wystawy, w czasie międzynarodowej konferencji oraz zawodów pn. „Bieg Zesłańca”

- Organizacja i transmisja ‘na żywo’ między narodowej konferencji pn. „Odkrywczy historii – syberyjskie zsyłki”
- Międzynarodowa Konferencja „Odkrywczy historii – syberyjskie zsyłki”

Konferencja odbyła się 14.09.2017 r w Toruniu. Wzięło w niej udział ponad 80 osób

- Międzynarodowe zawody historyczno-obronne dla uczniów klas o profilu wojskowym „Bieg Zesłańca”

Bieg odbył się w dniu 15.09.2017 r na Barbarce . Wzięli w nim udział zawodnicy w liczbie 50 osób m.in. z Gąsawy, Golubia-Dobrzynia, Gronowa. Kościelca, Lubrańca Marysina, Bydgoszczy, Wronia, Torunia, Włocławka, Kruszwicy. Towarzyszyły im bardzo duże zainteresowanie ponad 1000 widzów..

- Plakat informacyjny
- Film (pięciominutowy reportaż) + prezentacja (jednominutowy spot informujący o Programie)
- Pakiet zdjęciowy z realizacji zadania.

2. Organizacja stanowiska wyjazdowego na zlecenie Gminy Kikół w ramach projektu pn. „Letnia Szkoła Pana Dzieciola”

W ramach zlecenia Stowarzyszenie „Tilia” zorganizowało i obsługiwało na terenie Szkoły Podstawowej w Woli w dniu 23 maja 2017 r. czterogodzinne stanowiska edukacyjne „Wszystko co cenne chronimy”, Segreguj, odzyskuj utylizuj”, „Las i jego mieszkańcy”. W wydarzeniu wzięło udział ok 150 uczniów.

3. Organizacja stanowiska wyjazdowego „Segreguj, odzyskuj, utylizuj” na zlecenie Gminy Miejskiej Rumii

W ramach zlecenie Stowarzyszenie „Tilia” zorganizowało i obsługiwało pięciogodzinne stanowisko edukacyjne: "Segreguj, odzyskuj, utylizuj" w czasie festynu organizowanego przez Gminę Miejską Rumia w dniu 10.06.2017 r. na terenie Miasta Rumii.

4. Organizacja stanowiska wyjazdowego „Segreguj, odzyskuj, utylizuj” na zlecenie Gminy Miasta Wąbrzeźno

W ramach zlecenie Stowarzyszenie „Tilia” zorganizowało i obsługiwało stanowisko edukacyjne: "Segreguj, odzyskuj, utylizuj" podczas imprezy plenerowej pn. „Powitanie jesieni – piknik ekologiczny” w dniu 6 października 2017 r. na Placu Jana Pawła II w Wąbrzeźnie, w godzinach od 13:00 do około 17:30.

Działania/Usługi organizowane przez Stowarzyszenie „Tilia” we współpracy

- Projekt Zmienione 0 niezmienione Wojewódzkiego Ośrodka Animacji Kultury w Toruniu
- EKoEnergy - projekt realizowany przez Fińskie Stowarzyszenie Przyrody w ramach projektu Erasmus +, organizacja wysyłająca wolontariuszkę: Stowarzyszenie "Tilia"

Inne:

- Członkostwo przedstawicieli Stowarzyszenia Tilia w Komitecie Monitorującym RPO WK-P na lata 2014-2020

Prezes Zbigniew Szcześniak

20.06.2018